

v preteklem letu za več kot 712%, milijone povečal. Le obresti in rente za eno leto znašajo po odračunjenju davka več kot 427 milijonov. Na vsakega državljanina pride 374%, krom državnega dolga. Vsak državljan plačuje letno blizu 15 krom obresti za državni dolg.

Ogrska državna zbornica izrazila je novi vladni, kateri načeljuje znani Khuen-Hedervary, z veliko večino nezaupanje. Vsaka druga vlada bi pri takem položaju odstopila. Madžaroni imajo pa druge pojme a časti in politiki. Zato je Hedervary državno zbornico le zaključil. Niti razpustil jo ni. Položaj je skrajno napet.

Novi deželni zbor za Bosnijo obsegal bode 92 članov i. s. 72 izvoljenih poslancev, ter 20 virilistov. Virilisti so deloma zastopniki veroizpovedb, deloma pa visoki uradniki ter dostojanstveniki. Veroizpovede zavzemajo v Bosnji-Herzegovini tisto mesto, kakor pri nas narodnosti. V posameznih kurijah se bode tedaj po konfesionalnem katastru volilo. 1. kurija obsega najvišje obdačene in inteligenco; 2. kurija mestne občnike in 3. kurije kmete. Katoličani imeli bodojo 16 poslancev, Turki 24, pravoslavni pa 31 poslancev. Za jude prihranilo se je 1 mandat.

Na Hrvatskem se bližajo menda dnevi Rauchove vlade svojem koncu. Baje bode novi ban dr. Tomašić. Tudi on ne bude rešil položaja. Kajti nasičen Khuen-Hedervary in Rauch nista mogla tega storiti! Hrvatska bodočnost zahteva modernih, naprednih in svobodnih načel, ne pa zatiranja!

Vojna nevarnost na Balkanu narašča z vsakim dnevom. Na eni strani se je batí v vojske Grčke proti Turčiji (zaradi Krete), na drugi pa vojske Bulgarije proti Turčiji. Ves položaj je seveda odvisen od stališča, ki ga bodoje evropske velevlasti zavzele.

Kadar Turki sedijo. V Soloniku so obosodili turški sodniki iz političnih vzrokov 8 Bulgarov na smrt. Vsa Bulgaria je zdaj pokonci. Na ceh straneh se pripravljajo in batí se je, da se izvrši v kratkem vojska med Turčijo in Bulgaria!

Dopisi.

V trgu Lembergu, dne 29. januarja 1910. Slavno uredništvo! Preteklo noč ob 1. uri in 5 minut smo čutili takaj močan, pol minute trajajoči potres. Po odmoru petih minut je spet 2 krat zaporedoma malo pozabilo, in čez četrт ure spet. Eden gospod je bil danes zjutraj pri meni in mi je povedal, da so v Šmarju ob 4. zjutraj tudi čutili potres. O tem času pa sem jaz spal in nisem nič čutil. Potres je prišel od jugozapada.

Od sv. Urbana pri Ptaju. Tudi pri nas smo zadnji potres precej občutili, pa vsaj hvala Bogu, da se nobene nesreče ni prigodilo. Dobro bi pa vendar bilo, ako bi se nekatere osebe, katere takaj nemir delajo, vsaj v glavi pretreale. Imeli smo v takajšnji srenji predstojniško volitvo, pri kateri se nam je po naši zadovoljnosti predstojnik izvolil. Ker pa ta volitva ni po volji klerikalcev izpadla, so taisto (pa kar še je najbolj smrčno) ravno taisti ki je volitvo vodil, ter po prejšnji marljivi predstojnik in pa še dva druga, od kojih za enega bi boljše in lepše bilo, da bi se svojega poklica držal in pri posvetnih rečih miroval — za neveljavno spoznali. Ako pa bi volitev po njih volji izpadla, tedaj pa bi veljavna bila? Ti imenovani so tedaj čez volitvo pritožbo vložili; ker še pa ni zadostovalo, je nekatera oseba, (saj njo vsi dobro poznamo) novo izvoljenega predstojnika v „Gospodarju“ osmetiti poskusil in njemu njegovo starost predvabil ter ga oobsodil, da hira; pa ta samega sebe ne vidi, ker še je blizo polovice od zgornega mlajši, pa že bolje hira, kakor oni. Zatoraj pa, pometaj poprej pred svojimi durmi, potem šele idi dalje! Občudovanja pa je ta tudi vreden, ker še ne poзна, de se pravi: „spoštuj starost! Fej te bodi! Bog nas obvaruj nemirnežev!

Urbančani.

Sv. Jakob sl. gor. Prosim Vas, gospod urednik, za malo prostora v Vašem cenjenem listu. Vendar je že „Štajercu“ znano, da nas klerikalci v zamazanem mariborskem listu z grdimi psovki napadajo, dolgi čas je bilo vse v lepem miru, ali zdaj, ko se občinske volitve bližajo, nasprotnikom ta volitva po glavi besni; stra-

šansko agitirajo proti nam, pa mi se ne bojimo ničesar. Nibče ne pomni tukaj, da bi kedaj nasprotnejša stranka pri občinski volitvi zmogala. Ravnato si mislimo, da bo tudi zdaj. Le držimo trdno skupaj! Ne pustite se od nasprotnejša stranke pugovoriti, kajti oni bojo delali na silo. Nadalje naj bo povedano, da dopisunček „Slov. Gospodarja“ zmerja slišna nas in sicer kak je razvidno v tem zamazanem listu tako-le: kakšna strama to je za celo občino Jakobško, da ima tak „čudne“ osebe v občinskem odboru. Dragi „Štajercu“! Misliš, da je dopisunček lep? A kaj še je kak no čudkovo žr. Nadalje pravi, da ob največjih praznih, njih pa že čudne imenitne osebe ni videti v cerkvi. Ja gospod dopisunček, tebe mi tudi redkokedaj v cerkvi vidimo in vsakokrat te vidimo brez rožnega vanca; ti imaš navadno roke v žepu in gledaš visoko po cerkvi, kako pajki v kotih gnezdo predejo. Veš ti gospod dopisunček, morebiti ti ni znano, zakaj mi tak redkokrat v cerkev pridemo; ne veš, da mi imamo v kapeli na Kuserniku štev. 26 katera je dvakrat blagoslovljena, vsako nedeljo križev pot; te povabimo dopisunček, pridi v kapelo tudi na križev pot; pa to ti povemo, brez rožnega vanca ne smes priti! Dopisunček! Mi ti svetujemo, pusti nas rajši pri miru, pometaj smeti popred pred svojim pragom, potem šele začni pred našim! Za danes dosti!

Čudni! odborovi opazovalec.

Sv. Barbara pri Mariboru. Večkrat, gospod urednik, sem slišal ta-le pogovor: Od kje ste Vi doma? — Iz sv. Barbare. — Aha, Barbara, „tūrn-špic“! — No, zdaj pa je v sv. Barbare „tūrn-špic“ luknja. Zgodila se je nameč hudobija. Nekdo (ime in stan povemo morda v kratkem), ki je sam lovec, našunal je nameč svojega sina, da naj streli na jaboljko na zvoniku. Luč fant res strelija ter jo zadene s 5 štetinam ter ji napravi tako 5 luknjic. Pretekli mesec bil je hud veter in jo napolni s svojo silo ter ji prelomi os in jo prevrne s križem vred v znak po zvoniku. Potem, ko so jo vzeli iz zvonika, so našli luknje; ali zajca ni bilo v jaboljki, pravijo žolarji. Radovedni smo, kdo bode zdaj močno odpiral. Opozljamo carkvene odbornike, naj pravo ukrnejo. Kajti take hudobije se še ni poročalo!

Farani.

Rogaška Slatina. V nedeljo dne 13. februarja t. l. ob 2. popoldan priredi tukajšna kmet podružnica v gostilni „pri pošti“ svoj redni občni zbor, pri kateri priliki tudi strokovni učitelj g. Erhart iz Maribora o času primernem kmetovanju govoril. K obilni udeležbi vabi o d b o r.

Ojstro pri Hrastniku. Tukaj pri nas se začenja tudi nova doba, tudi tukaj se bo nehalata tista lepa klerikalna komanda. Odkar je prišel k nam nemški g. betribaleiter Wend, je že in že bo napravil red v rudniku, katerega smo mi napredni rudarji že leta sem težko pričakovali. Kajti do sedaj je bila taka komanda, da ktor je bil klerikalno črn na duši in telesu, ktor je bil priliznen binavec, ta je dobil dobro numero (Ort), da je lahko zasluzil, ktor je bil pa naprednjak, tega se je zaničevalo tako, da nikdar ni dobil take numere (Orta), da bi se dalo kaj zasluziti. To sekiranje je bilo vse od Drnovščice. Smemo reči, da velika skleda se je preobrnila tistem Drnovščici, pardon! visokošolanemu klerikalnemu Slovanu gospodinu Obersteigerju in pa njegovim podrepnikom. Upamo ker vidimo, da za naprej bo boljša komanda, kajti kakor vidimo je gosp. betribaleiter Wend v prvi vrsti strog za snažnost rudnika (jane), drugič pa ne oziraje se na stranko bi ene ljubil, druge pa sovrašil, za vse ednako, kar bo kdo z rokami zasluzil (ne stistin priliznenjem jezikom) to bo pliačal. Mislimo da ne bo več tako surove komande, kakor je bilo to do sedaj. V Hrastniku so gosp. Wenta spoštovali rudarji, nismo da ga bomo tudi mi!

Ojsterčani.

Z Mute. Naša občina se je nekoliko pomirila, odkar se je sodniško in glavarstveno dognalo, da ne kaže nekaznovano preobračati političnih kozlov, posebno pa ne razobešati ruskih zastav o priliki avstrijske velevlasti. Še vejlajo v Avstriji postave, katerim se treba ukloniti neglede na politično preprčanje. Komur se pa slike cedijo po ruskih stepah in pa po Sibiriji ima lepo priložnost: kar odrine naj. Mi bomo tako na bojsem: toliko in toliko hujščev manj. S studom sem včasih čital, kako so

se zaganjali v našega preljudbenega župana, ki je obenem mogočen tovarnar. Vprašal sem se večkrat, kaj je neki ta gospod storil, da se ga tako napada. Na stotine in stotine družin on preživi. Te družine so skoro samoslovenske. Ko hitro bi gospod Erber s tovarniškim delom prenehjal, bilo bi porinjenih sto in sto družin na cesto. Te družine bi se prav lepo zahvalile hujščaku. A kaj mar hujščaku beda svojih rojakov! Dovolj je, da je pa profesorjev in advokatov mariborskih zadovoljnih s svojimi tukoprepniki. — Komaj pričakujemo te mariborske gospode v našo okolico, čas občnih zborov raznih društev je tu, toraj koraj! Ne skrivajte se po mariborskih beznicah! Pričakujemo vas!

San Mateo Kalifornija, dne 19. januarja 1910.

Ne čude se, cenjeni urednik, da se sedaj oglašam že iz Kalifornije. Pred kratkom pisal sem iz Seattle Wash. Današnji gnili roparski zistem je že tako urejen, da se revni sloji moramo pehati iz kraja v kraj za koščekom kraha. Za delavca je povsodi ena in ista mizerija, medtem ko se počasni kapitalisti v zlatu valjajo. Mesto San Mateo leži 1000 milj južno od Seattle ali 50 milj od San Franciske Kal. ob morskom obrežju. Za delo iskati, tukaj niti govora ni! Dela niti kupiti ne moreš; kaj še, da bi ti kdo dela dal. Ali občudovanja vredna je tukaj krasota narave. V tem oziru res nadkriljiv Kalifornija vse ostale države v Ameriki. Tukajšno mesto je vse zavito v enem velikem temnosenčnatem parku, obraščeno z nežljahnejšim drevesjem, katero drevje svoje zelenje barve nikoli ne izgubi. Široke palme bambov, visoke goste obraščene oljke, pa zabranjujejo čez dan precej močno pihljajočega vetra; v mraku pa veter polnoma potihne, nakar nastopi prav hitra, mirna in prijetno hladna noč. Stanujejo tukaj sami milijonarji, kateri so pribeli iz San Franciske začasnu grozneg potresa. Podnebje je tukaj prav prijedno in zdravo, snegu je „zabranjena tukaj njegova disciplina... Rojake iz daljave srčno pozdravljaj! Več poročam iz San Franciske.

A. Wershing.

Novice.

20. IX. 1908 Ptuj. Zagriženi, od grde hujškarje živeči prvaki izdali so „narodne kolke“ z gorajšnjim napisom. Pošta ima pa določbo, da politično-demonstrativne stvari ne prevzame. Poleg tega je zdaj državno pravdništvo na podlagi § 302 kazenskega zakona konfisciralo te „kolke“ in se bode vsakdo, ki jih prilepi, tudi sodnijaskim potom zasedlo v oval. To je tudi čisto prav, kajti ti „kolki“ sploh niso imeli drugega namena, nego razširjevali sovraščino in boj. Zanimivo pa je, da so prilepi prvaki v svojih umazanih conjah popolnoma nedolžne poštne uradnike zaradi tega hujščajcega „kolka“ kranjskih rogovileved napadati. Neki pošteni, starejši c. k. poštar nam v tem oziru sledče piše: „V nekaterih slovenskih časnikih so se nekateri c. k. poštni uradniki zategadel napadati, ker so sprejem posljaljevali, na katerih so bile zgoraj omenjene marke prilepljene zabrenili. Ali zgodilo se je to šele v zadnjem času, ko se je ta marca na podlagi § 302 kazenskega zakona od c. k. justične gospodske zaplenila. Ker vsaki c. k. poštni uradnik svojo službeno dolžnost dobro pozna in se strogo po ukazih svoje višje gospodske ravnatih mora, je njenu tudi dovolj znano, ne pa da bi še potreboval od kakšne privatne in nepoklicane strani kakšni podatak, posebno ukaze razsodčevati. Po tej poti se tedaj javno naznani, da je v tej zadaji na vse c. k. poštne urade ukaz došel, da so vse v zgoraj omenjeno marko nalepljene posiljavate iz c. k. poštne prometa izključene. Nazadnje pa je se omeni, da naj osebe, katerim niso c. k. poštne zadeve popolnoma znanje, na svoj kruhki pozitiv in da druge poštene in mirne osebe po časnikih neopravičeno ne blatijo in obirajo, ker je ta pot le onim samim v nesramnost in nečast. — Tako piše omenjeni g. poštar in mu damo popolnoma prav. Prvaki pa naj se sramujejo!“

Šola in vera. Kakor znano, so klerikalci v svojem bistvu sovraščni šole in sploh izobrazbe. Zato lažijo tudi vedno, da škoduje šola, odnosno učiteljstvo, verstu in cerkv. Žalibog, da je še